

قدم‌های تمدن‌ساز

راه پیمایی جهانی اربعین
چراً چگونه ظرفیت تمدن‌سازی دارد؟

سرمقاله | صفحه ۲

• روایتی از نقش بی‌بدیل علماء در احیای سنت راه‌پیمایی اربعین در سال ۱۳۵۵ ه.ش

صفحه ۳

- سیدالشہدا و اهل بیت او فدایکاری در میدان و تبلیغ در خارج میدان را به آموختند | صفحه ۴
- دشمنان امام حسین سعادت دنیا و آخرت را به بهای ناچیز فروختند | صفحه ۴
- فاصله بین عاشورا و اربعین اوج مجاهدت همراه با تبیین است | صفحه ۴

قدم‌های تمدن‌ساز

است.... حرکت عظیم اربعین این پیام را در دنیا منتشر می‌کند».^{۱۳۹۸/۶/۲۷} امروزه «در دنیای پیچیده‌ی پُرتبلیغات و پُرپیاوی که بر بشریت حاکم است، این حرکت اربعین، یک فریاد رسا و یک رسانه‌ی بی‌همتا است».^{۱۳۹۸/۷/۲۱} زیرا «امروز با صدھا و سیله علیه اسلام و علیه معارف اسلامی تبلیغ می‌شود؛ در مقابل این حرکت خصم‌انه جبهه‌ی کفر و استکبار، حرکت معرفت حسینی می‌تواند یک‌تنه سینه سپر کند، بایستد و حقیقت اسلام را، حقیقت قرآن را به دنیا معرفت کند».^{۱۳۹۸/۶/۲۷} (این خصوصیت اربعین است؛ یعنی در اربعین افساگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدفهای آن افساگری هم در اربعین وجود دارد).^{۱۳۹۸/۷/۱۱/۲۸}

(ب) تقویت اتحاد تمدن‌ساز میان امت اسلامی وظیفه‌ی دیگر، اتحاد و برادری و اخوت میان مسلمانان است. در اربعین، «سعی کنیم در این راه پی‌پیامی پیوندهای مستحکم بین برادران مسلمان را بیشتر کنیم».^{۱۳۹۸/۶/۲۷} اگر به ظرفیت تمدنی اربعین پی ببریم، درخواهیم یافت که اربعین «یک آیت عظمایی است که خدای متعال دارد نشان میدهد. در روزگاری که دشمنان اسلام و دشمنان امت اسلامی ... علیه امت اسلامی دارند کار می‌کنند، خداوند متعال ناگهان حادثه‌ی راه‌پی‌پیامی اربعین را این جور عظمت میدهد، این جور جلوه میدهد... این نشان میدهد که اراده‌ی خدای متعال بر نصرت امت اسلامی تعلق گرفته است».^{۱۳۹۸/۶/۲۷} حال، امت اسلامی باشد این ظرفیت به طور کامل استفاده کند. (اگر ظرفیت‌های کشورهای اسلامی ... به هم برسند، این دستها در هم گره بخورند، آن وقت اقت اسلامی نشان خواهد داد که عزت‌الله یعنی چه؛ تمدن عظیم اسلامی را به جوامع عالی نشان خواهد داد؛ باید هدف ما این باشد و این راه‌پی‌پیامی اربعین می‌تواند یک سیله‌ی گویایی برای تحقق این هدف باشد).^{۱۳۹۸/۶/۲۷} نتوانند تحلیل کنند، نتوانند بهمند و ضریبه‌ی این حرکت راهم خواهند خورد).^{۱۳۹۷/۸/۱۲}

(ج) حفظ و ارتقاء معنویت یکی از مهم‌ترین مظاهر تمدن اسلامی، معنویت دینی است. معنویت دینی بزرگ‌ترین مانع رشد تمدن سراسر مادی غرب است. در اربعین، «همه راه می‌افتد به سمت آن معدن و سرچشم‌هی معنویت و آزادگی، و این را به رخ دنیای مادی امروز می‌کشند».^{۱۳۹۸/۷/۲۰} در حقیقت، اربعین مؤلفه‌ی معنویت را تقویت می‌کند؛ زیرا «راه‌پی‌پیامی عظیم اربعین ... یک پدیده‌ی معنوی است».^{۱۳۹۶/۸/۲۲} (الذذا مرام اسلام اربعین را «هرچه می‌توانیم، باید پُرپارتو و معنوی ترکنیم؛ معنا و مضمون این مراسم را باید روزه روز بیشتر کنیم؛ اهل فکر، اهل فرهنگ، اهل اقدام فرهنگی و فکری، برای این حرکت عظیم بنشینند برنامه‌ریزی کنند»).^{۱۳۹۸/۶/۲۷} (این را باید نگه داشت، این آن چیزی تساکه ضامن بقا این کشور است).^{۱۳۹۵/۸/۲۶} **پایان سرمقاله**

برای مواجهه‌ی صحیح با پدیده‌ها، ابتدا باید ماهیت آن را شناخت. پدیده‌ی اربعین «یکی از حوادث بسیار برجسته‌ای است که خدای متعال منت‌گذاشته بر ما و این حادثه را برای ما خلق کرده است».^{۱۳۹۶/۸/۱۵} (این ماهیت این نعمت‌الله چیست؟ خدا چه نعمتی به اقت اسلامی داده است؟ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای ماهیت این نعمت را یک «معجزه» می‌دانند: «جاده‌هی اربعین ... یک پدیده‌ی معجزه‌گون و معجزه‌آسا است».^{۱۴۰/۶/۲۶} خداوند و سیله‌ای «معجزه‌آسا»، به مانند عصای حضرت موسی^ع، به اقت اسلامی عنایت کرده است؛ لذا باید «این نعمت را قربانیم، نعمت بزرگی است».^{۱۳۹۵/۹/۳} حال، اقت اسلامی با این پدیده‌ی «معجزه‌آسا» چه کند و به دنبال چه هدفی باشد؟ پاسخ واضح است: همان هدف انبیا و اولیای‌الله، یعنی «تمدن‌سازی». پیاده‌روی و حضور همگانی در مراسم اربعین بزرگ‌ترین فرست پیش روی اقت اسلامی برای رسیدن به این تمدن است. قدردانی این نعمت بزرگ، به استفاده از «ظرفیت‌های تمدنی» اربعین است. «اگر از این ظرفیتها استفاده شود، اقت اسلامی به اوچ عزت خواهد رسید».^{۱۳۹۸/۶/۲۷}

■ تمدن‌سازی؛ فلسفه‌ی پیدایش اربعین

اربعین از آغاز برای یک ظرفیت جهانی پایه بریزی شد. (اربعین در حادثه‌ی کربلا یک شروع بود).^{۱۳۸۷/۱۱/۲۸} اولین گام، ایجاد یک اتحاد میان مؤمنان و گردآوری آنان در یک کنگره‌ی بزرگ بود. در آن زمان، «شیعیه یک جمع متفرقی بود ... یک کنگره‌ی جهانی لازم بود برای شیعیان روزگار ائمه^ع. این کنگره‌ی جهانی را معین کردد، و قوش راه م معین کردد... آن موعد، روز اربعین است؛ و جای شرکت، سرزین مهمن ترین ابزار مبارزه‌ی ائمه^ع برای ظرفیت اربعین مهم ترین ابزار مبارزه‌ی ائمه^ع برای رسیدن به اهداف بود. «هدف عمده‌ی آنها هم ایجاد جامعه‌ی اسلامی [بوده]؛ که ایجاد جامعه‌ی اسلامی بدون ایجاد حاکمیت اسلامی امکان پذیر نیست».^{۱۴۰/۳/۲/۱۹} لذا «ائمه^ع، همه‌شان به مجرد اینکه بار امامت امامت را تحولی می‌گرفتند، یکی از اکرها بی که شروع می‌کردند یک مبارزه‌ی سیاسی بود، یک تلاش سیاسی بود برای گرفتن حکومت».^{۱۳۶۴/۱/۲۳} کاری که حضرت زینب^ع کرد این بود که پدیده‌ی اربعین را به عنوان یک سلاح قوی برای مبارزه با دشمنان و تشکیل حکومت اسلامی به وجود آورد. در محیط اختناق آن زمان، مردم جرئت بُرزو حقایق را که فرمیده بودند نداشتند و این فهم مانند عقده‌ای در گلکوی مؤمنین باقی مانده بود. (این عقده روز اربعین اولین نشستراخود؛ اولین جوشش در روز اربعین در کربلا اتفاق افتاد).^{۱۳۸۷/۱۱/۲۸}

■ ضرورت نگاه تمدنی اقت اسلامی به اربعین

سوال مهم اینکه اقت اسلامی از این معجزه چگونه استفاده کند؟ مسلمانان چگونه می‌توانند پدیده‌ی اربعین را در راستای تمدن‌سازی به کار گیرند؟ در اینجا، به سه وظیفه‌ی مهم اقت اسلامی می‌پردازیم.

(الف) تبدیل اربعین به رسانه‌ی افساگر اولین حرکت حضرت زینب^ع اربعین را تبدیل به رسانه‌ی پُرقدرت عاشورا کرد. «رسانه‌ی حقیق [یعنی] فریاد زینب کبری، فریاد حضرت سجاد... در آنجایی که ظلمات محض بود؛ اینها بزرگ‌ترین رسانه بود. همینها بود که عاشورا را نگه داشت، همینها بود که عاشورا را به امور رساند». (۱۳۹۸/۷/۲۱) بنابراین، فلسفه‌ی زیارت اربعین (فریاد) و (تبیین) است. لذا نمی‌زین «امروز احتیاج داریم که حسین بن علی را به دنیا بشناسانیم».^{۱۳۹۸/۶/۲۷} (این را باید چیزی را بشناسانیم؟ منطق امام حسین^ع را. «منطق حسین بن علی^ع، منطق دفاع از حق است، منطق ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی واستکبار

اکنون که پدیده‌ی اربعین جهانی شد و جهانی ترهم خواهد شد».^{۱۳۹۸/۶/۲۷} فرست ایجاده از این ظرفیت تمدن‌ساز، بیش از پیش آمده است؛ لذا اقت مسلمان باید از این معجزه برای رسیدن به هدف اصلی استفاده کند. (امروز هدف هر مسلمان باید ایجاد تمدن اسلامی نوین باشد؛ ... ایجاد تمدن عظیم اسلامی، هدف نهایی ما است).^{۱۳۹۸/۶/۲۷} پیدایش هر تمدنی نیاز به مكتب فکری دارد؛ (بدون مكتب و بدون ایدئولوژی نمی‌توان یک تمدن را به وجود آورد. احتیاج به ایمان است).^{۱۳۹۱/۷/۲۳} اربعین یکی از اکران مهم این مكتب است. چنین تمدنی دارای مؤلفه‌های مهمی

معاون رئیس جمهور بود اما حاکم اصلی به شمار می‌رفت، دستور داد هوایپیماهای «میگ» بالای سر مردم پرواز کنند تا آنان را بترسانند. همچنین فرمان داد یک تیپ زرهی به سمت مردم حرکت کند. با حضور نیروهای مختلف نظامی، آتش به سمت مردم گشوده شد. عده‌ی زیادی از مردم، زنان و سالمندان به خاک و خون کشیده شدند. امام خمینی آن سال هادرنجف در تبعید بودند و حضور حاج آقا مصطفی خمینی در این راهپیمایی، تأییدی از سوی ایشان براین حرکت به شمار می‌رفت. حاج آقا مصطفی توانت از میان نخلستان‌ها خود را به کربلا برساند و غروب روز اربعین، دیرتر از زمانی که پیش‌بینی می‌شد، در کربلا دیده شد.

خبر شهادت اور این فاصله به امام رسیده بود و مدتی طول کشید تا روشن شود که او سالم به کربلا رسیده است.

این قیام در خاطره‌ی مردم به «انتفاضه‌ی صفر» یا («انتفاضه‌ی اربعین») معروف شد؛ قیامی که منجر به شهادت ده‌ها نفر از مردم گردید. بسیاری از علماء بازداشت شدند. آیت‌الله سید محمد باقر حکیم به حبس ابد محکوم و به زندان ابوغریب منتقل شد. برخی از علماء که توانتند از مععرکه خارج شوند، به اعدام غیابی محکوم شدند؛ از جمله سید محمد حسین فضل‌الله، شیخ محمد مهدی آصفی و سید مرتضی عسکری که همگی از چهره‌های برجسته‌ی آن روزگار بودند. این کشتار و حفقار توانت تا پایان دوره‌ی حکومت صدام از بپایی راهپیمایی اربعین جلوگیری کند، اما نتوانست ریشه‌ی این حرکت را بخشکند.

بالا فاصله پس از سقوط صدام در سال ۱۳۸۲، روزهایی که هنوز آمریکایی‌ها در عراق عملیات نظامی انجام می‌دادند و حکومت بعثت به طور کامل از عراق خارج نشده بود، مردم راهپیمایی اربعین را آغاز کردند. زائرها از کنار ادوات نظامی منهدم شده، زیر پرواز بالگرد های آمریکایی که بالای سرشاران پر صدا حرکت می‌کردند، عبور کردند. آنان پرچم‌های ضد آمریکایی در دست داشتند و علاوه بر لعن صدام و اعلام برائت ای او، اشغالگران را نیز محکوم کردند. دیگر های نذری از انبارها بیرون آمد و گلاب پاشها به استقبال زنان چادری رفتند. جمعیتی نزدیک به دو میلیون نفر، با تصاویر شهدا در دست، به سمت حرم حرکت کردند و بین الحرمین را پر کردند. ثمره‌ی خون شهدای («انتفاضه‌ی صفر») باعث شد این مراسم هرسال پرشور تر از قبل بگزار شود تا امروز که شما شاهدانی سور و شعف هستید.

روایتی از نقش بی‌بدیل علماء راحیای سنت راهپیمایی اربعین در سال ۱۳۵۵. ش

استاندار صدام، سپیلش را گرو گذاشت اما...

حدود ۳ هزار نفر رسیده بود و راهپیمایی آغاز شد. رژیم بعثت که غافلگیر شده بود، تلاش کرد تا حد امکان از حرکت این جمعیت به سمت کربلا جلوگیری کند. حتی در مسیو، چند نفر هم به شهادت رسیدند. اما مردم با انرژی فراوان حرکت خود را ادامه دادند و شهادت چند نفر مانع این حرکت نشد. آیت‌الله سید محمد باقر صدر نماینده‌های خود را فرستاد تا با پشتیبانی از موکب‌های بین راه، این راهپیمایی به بهترین نحو بگزار شود و کسانی که آسیب دیده بودند درمان شوند. حکومت بعثت که خود را در تنگی‌ای مشروعیت و اقتدار میدد، سعی کرد باما ذکر مشکل را حل کند. استاندار وقت نجف، جاسم الرکابی، را نزد آیت‌الله صدر فرستاد و از ایشان خواست یک نماینده برای صحبت با مردم تعیین کند تا مردم شعارهای ضد حکومتی ندهند و اعلام کنند که حکومت بعثت اجازه داده فقط شاعرهای مذهبی داده شود. اگرچه به ظاهر حکومت عقب‌نشینی کرده بود؛ اما آیت‌الله صدر نمی‌توانست اعتماد کند. به جاسم الرکابی گفت: چه کسی تضمین می‌کند که نماینده‌ی من سالم برگردد؟ رکابی گفت: من خودم تضمین هستم و اگر اتفاقی افتاد، سبیل‌هایم را می‌تراشم. آیت‌الله صدر با شاگردانش به مشورت نشست. با توجه به اینکه آیت‌الله خوئی، که آن روزگار مرجع اعلای عراق بود، مصلحت دیده بود با برگزاری مراسم صرفاً با شور حسینی و بدون اعتراض به حکومت همراهی کند، قرار شد آیت‌الله سید محمد باقر حکیم به نمایندگی از آیت‌الله صدر با مردم صحبت کند. آیت‌الله صدر و آیت‌الله حکیم هر دو معتقد بودند که این یک فریب است. همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، بلا فاصله بعد از حرکت آیت‌الله حکیم به سوی مردم، خود استاندار نجف او را بازداشت کرد و بدون محکمه در دادگاه، حکم حبس ابد برایش صادر شد.

غروب آن روز باران شدیدی بارید که مانع از پیشروی نیروهای گارد جمهوری عراق شد، ولی مردم همچنان پیش می‌رفتند. از مسیرهای دیگر نیز مردم تا مُستَبَّ، سی کیلومتری کربلا، رسیده بودند. صدام که در آن مقطع اگرچه بهمن ماه، یعنی پنج روز مانده به روز اربعین، تنظیم کردند تا از حرم امیر المؤمنین علیه السلام در نجف راهپیمایی آغاز شود، البته مسیرهای راهپیمایی مانند همه‌ی راهپیمایی‌های اربعین از شهرهای دیگر هم شروع می‌شد. از صبح روز پانزدهم، جمعیت به صورت پراکنده و غیر محسوس به سمت حرم امیر المؤمنین علیه السلام حرکت کرد. حدود ساعت ۱۱، تراکم جمعیت در حرم به

گَمَثُلُ الْشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلإِنْسَانِ أَكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ | سوره حشر، آیه ۱۶

شیطان از انسان بی زار است

از آغاز آفرینش انسان، مرتب شیطان آمده پیش انسان گفته که کافر بشو. کافر بشو که چه؟ که به تو کمک کنم، که به تو دنیا بدhem، که به تو زر و زور بدhem. بعد انسان تحت تأثیر و سوسنی شیطان قرار گرفته و کافرشد؛ بعد که کافرشد، آنچه شیطان به او وعده داده بود به او نداده. چه بود آن وعده؟ نجاح و فلاح و آسایش. خب معلوم است که شیطان نمی‌تواند اینها را بدهد؛ اینها را خدا فقط میتواند به انسان بدهد و اینها مال زندگی جاودانه‌ای ابدی است. به شیطان گفته که نامرد! تو که به من وعده دادی بیا بده، شیطان گفته: اینی بزیه منک؛ من از تو بیزارم. • ۱۳۶۱/۵/۲۹ | بیانات حضرت آیت الله خامنه‌ای در جلسه تفسیر سوره حشر

حديث زندگی

فاصله بین عاشورا تاربعین اوج مجاهدت همراه با تبیین است

این چهل روزی که از عاشورا تا اربعین اتفاق افتاده، یکی از مقاطع بسیار مهم تاریخ اسلام است. روز عاشورا را اوج اهمیت است و این چهل روزی هم که بین عاشورا و اربعین هست، تالی تلو روز عاشورا است. اگر روز عاشورا را اوج مجاهدت همراه با فدایکاری است، این چهل روز اوج مجاهدت همراه با تبیین، همراه با افسارگی، همراه با توضیح [است]. اگر این چهل روز نمی‌بینید، اگر حرکت عظیم زینب کبری و جناب ام کلثوم و حضرت سجاد نمی‌بینید، شاید آن فقره‌ی (الیستَتَقَدِّمُ عَبْدَكَ وَ مِنَ الْجَهَّالَ وَ خَيْرَ الْضَّالَّةِ) (۱۰) اتفاق نمی‌افتد. این حرکت عظیم، این صبر فوق العاده خاندان بی‌غمبر به پیشوایی زینب کبری و امام سجاد بود که توانست حادثه‌ی کربلا را ماندگار کند و به معنای واقعی کلمه این تبیین مکمل آن فدایکاری بود. • ۱. بحار الانوار، علامه مجلسی، ج ۹۸، ص ۳۳۱

کلام امام، نقشه راه انقلاب

سید الشهداء اهل بیت او فدایکاری در میدان و تبلیغ در خارج میدان رابه ما آموختند

سید الشهداء و اصحاب او و اهل بیت او آموختند تکلیف را؛ فدایکاری در میدان، تبلیغ در خارج میدان. همان مقداری که فدایکاری حضرت ارزش پیش خدای تبارک و تعالی دارد و در پیشبرد نهضت حسین کمک کرده است، خطبه‌های حضرت سجاد و حضرت زینب هم به همان مقدار یا قریب آن مقدار تأثیر داشته است. آنها به ما فهماندند که در مقابل جائز در مقابل حکومت جور، نباید زنها بترسند و نباید مردها بترسند. در مقابل یزید، حضرت زینب ایستاد و آن را همچو تحقیر کرد که بنی امية در عمرشان همچو تحقیر نشینیده بودند. • امام خمینی ۱۳۶۱/۷/۲۵

خطبه‌های انقلاب

دشمنان امام حسین سعادت دنیا و آخرت را به بهای ناچیز فروختند

در یک فقره از بیارت اربعین، طرف مقابل امام حسین معرفی می‌شود. کسانی که فریب زندگی، آنها را به خود مشغول و دنیای مادی، زخارف دنیایی، شهوت و هوهای نفس، از خود بیخودشان کرده بود، «وابع حظه بالارزش الائمه»؛ سهمی را که خدای متعال برای هرانسانی در آفرینش عظیم خود قرار داده است - این سهم عبارت است از سعادت و خوشبختی دنیا و آخرت - به بهای پست و ناچیز و غیرقابل اعتمتایی فروخته بودند. این، خلاصه نهضت حسینی است... در حقیقت، امام حسین اگرچه با یزید مبارزه می‌کند، اما مبارزه گسترده تاریخی وی با یزید کوتاه عمری ارزش نیست؛ بلکه با جهل و پیشگویی و گمراهی و زیونی و ذلت انسان است. امام حسین با اینها مبارزه می‌کند. • ۱۳۷۹/۰۱/۲۶ | خطبه‌های نماز جمعه

منشور معنوی انقلاب

فرای ازوصیتنامه طلب شهید مدافعان حرم حجت الاسلام میرزا محمود تقی پورکه در روز اربعین به شهادت رسید.

کارزینی کنید و پیام رسان شهدا باشید

کاری زینبی کنید و پیام رسان شهدا باشید. هیچ وقت به حال شهید غصه نخوردید چراکه شهید به بهترین سرنوشت رسیده است. حتی به حال خانواده و ایتمام شهید غصه نخوردید چراکه شهید زنده است و در ثانی خداوند خیرالکفیل و خیرالولی است و خودش خوب بله است خانواده و ایتمام شهید را جطور مدبریت، حمایت و کفایت کند. حتی لباس سیاه نپوشید و عزاداری نکنید چراکه خوشبختی و سعادت یک فرد ناراحتی ندارد.

سربرخاک دهکده

انتشارات: شهید کاظمی

نویسنده: فاضله غفاردادی

۱۴۸

ابوعین ابا عبدالله رسید. چندسالیست که این ایام برای حسین چیهای های عالم معنای دیگری پیدا کرده. زائران در مشاهیه خودشان را به کربلا میرسانند و مشتاقان به زیارت امام حسین در هر مکانی که باشند سعی میکنند حداقل به آزوی بکی از پنج علامت مومن که زیارت ابا عبدالله در روز اربعین است را جامه عمل بیوشانند. نوای "حیبی حسین" از "محمد الجنامی" در تلویزیون و قلب‌ها پلی می‌شود. اینجا هنوز عطش خواندن چیزی که حس و حال واقعی این سفر را داشته باشد، در جانت هست. مخصوصاً اگر هرگز این راه را نرفته باشی. باز آدم دنبال آن یک چیز قرص و محکم ترمی گردد؛ چیزی ماندگار که بی‌دغدغه سمتش دست دراز کنی و تقالی وار صفحه‌ای باز کنی و همراهش شوی.

«سربرخاک دهکده» دقیقاً همان کتاب است. زبان شیرین و ساده‌اش، مثل دیگر کتاب‌های فائضه غفاردادی، خواننده را از همان اول مژده‌بود می‌کند. طنز پنهانی که در سراسر متن جریان دارد، باعث می‌شود حتی سختی‌های مسیر و لحظات پر دردسر، طعم شیرین پیدا کنند. مثل جایی که نویسنده می‌گوید: «عده‌ای نشینند و ما آن وسط بدون اینکه دستمن را به جایی گرفته باشیم، می‌ایستیم. مثل ماهی‌های ساردين توی کنسرو. کیپ کیپ.»

این کتاب، روایت رائی‌ریست که از هر لحظه‌اش می‌توان عطر خاک مقدس و مهر حسین را حس کرد. سفری که فقط یک راه رفتن نیست، بلکه رسیدن است؛ رسیدن به دهکده‌ای که شهردارش علمدار کربلاست و همه عاشقانش در کنار هم مثل اعضای یک خانواده بزرگ گرد هم آمدند.

پلاکاردهای اعزاداری از همه جای جهان هستند. اینجا انگار میعادگاه شیعیان دنیا است که نیمه شی شیرین و محزون به هم رسیده‌اند و از دیدن هم به وجود آمدند. این جمله گویا حال و هوای خاص این سفر را به تصویر می‌کشد؛ جایی که فاصله‌ها کم می‌شوند و دل‌های هم گره می‌خورند.

فائضه غفاردادی با قلمی روان و بی‌تكلف، با همان صداقت همیشگی اش، ما راه همراه خود می‌برد و سط آن جمع بی‌نظیر عاشقان و از عمیق ترین احساساتش می‌گوید؛ از اضطراب پیش از سفر، لحظات دلهره و درنهایت رسیدن به همان خاکی که هر سال سربر آن گذاشت، جان را تازه می‌کند.